

RAST

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

Julija letos smo bili priča političnemu srečanju predstavnikov svetovno najbolj industrializiranih držav na svetu in hkrati zgodovinskega dogodka, zaradi katerega so mnogi izmed nas spremenili mnenje in odnos, ki so ga imeli do globalizacije. Na "vrh" so se

v Genovi pripravljali že mesece in ves svet je pričakoval ta dogodek: vsi so se spraševali, kako se bodo znale t.i. razvite države spoprijeti z različnimi pogledi na globalizacijo in kako bo znala Italija upravljati tako važen dogodek. Od takrat so minili trije meseci in ocena srečanja je brez dvoma negativna.

Predstavniki držav niso prišli do nobenega zaključka, rekli bi lahko, da so se samo zmenili, kdaj in kje se bodo naslednjič srečali. Pravzaprav se ne ve, o čem so točno razpravljali na vrhu samem, ve pa se, kakšne so bile zahteve tistih, ki globalizaciji nasprotujejo.

KAM NAS PELJE GLOBALIZACIJA

V Genovo je prišlo na desettisoče takih protestnikov, ki nočejo samo sprejemati odločitve "velikih" in so zato želeli nanje vplivati, to je tako imenovano "ljudstvo iz Seattle". Gre za največje protiglobalizacijsko gibanje, ki v sebi združuje različne skupine, okoljevarstvenike, sindikalne predstavnike, člane ARCI-ja, komunistov, blaženih graditeljev miru, pripadnikov foruma za pravice migrantov, študentov in navadnih ljudi, katerim ni vseeno, kako se svet vrti in kakšno ekonomsko pot izbirajo zahodne države. Žal so protestniki za sabo pustili skorajda opustošeno Genovo. Vendar pa v iskanju krivcev ne smemo metati v isti koš tistih, ki proti globalizaciji uporabljajo le svoj glas in konstruktivna dejanja, s tistimi, ki hočejo na vsak način samo rušiti in provocirati.

Protiglobalizacijsko gibanje je največje gibanje na svetu, ki se bojuje proti tisti zahodnjaški filozofiji o globalizaciji, ki že dolgo

(dalje na 2. strani)

Pred par leti je v Ameriki izšel Levinsonov film "Wag the dog" (it. Sesso e potere), v katerem Robert De Niro, posebni svetovalec ameriškega predsednika, skupaj z Dustinom Hoffmannom, filmskim proizvajalcem, organizira v hollywoodskih

studijih neresnično vojno z Albanijo, da bi s tem odvrnila pozornost medijev, ki so dkrili, da je ameriški predsednik posilil mladoletno

KO PES NE MAHA VEČ Z REPOM

skavtino tik pred začetkom volilne kampanije. Duo De Niro – Hoffmann fikcijo organizira zelo podrobno. Najameta celo najslavnejšega ameriškega country pevca, ki nato sestavi pesem posvečeno amerškemu vojaku-heroju.

De Nira, Hoffmana in country pevca sem ponovno videl pred par dnevi na TV- dnevnikih. Z drugimi slavnimi hollywoodskimi igralci so skupaj peli pesem "God bless America", da bi zbirali prispevke za družine gasilcev in policistov, ki so izgubili življenje v atentatu na WTC.

(dalje na 2. strani)

Pretrsljivi posnetek atentata na WTC 11. septembra 2001.

RAST 06
oktober 2001

VSEBINA

Uvodnik.....	1
Literatura.....	3
Intervju.....	4
Priročnik za zapeljevalce.....	6
MOSP&Klub.....	7
www.mladi.com.....	8

RAST,
mladinska priloga
Mladike,

34133 Trst,
ul. Donizetti 3

rast_mladika@hotmail.com

Pripravlja
uredniški odbor mladik

Pri tej številki so sodelovali: Mitja Tretjak, Rok Oppelt, David Bandelli, Peter Gus in Matjaz Klemše, Jadranka Cergol, Erika Sancin, Primož Sturman in Breda Susić.

Številko je uredila
Breda Susić

Oblikoval
Matej Susić

Trst, oktober 2001

Tisk Graphart snc
Obrotna cona Dolina
507/10 - Trst
tel. 040/8325009

(*"Kam nas pelje globalizacija", dalje s 1. strani*)

časa kraljuje nad celim svetom in eksponencialno raste dan za dnem. Ravno v tem tiči jabolko spora. Medtem ko Zahodnjaki

nasprotujemo enemu pojavu v naši politiki (če lahko v tem primeru na zgolj politično akcijo), se velik del sveta bojuje izrecno in direktno proti Zahodu,

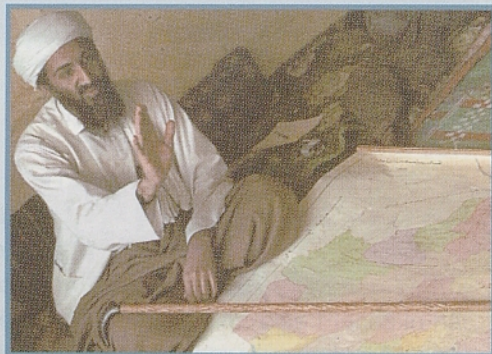
ker je globalizacija ravno najvidnejši izrdek "civilnega Zahoda". Slednja se ni začela pred nekaj leti, ko so se začela svetovna tržišča združevati, začela se je, ko se je začel vpliv Zahoda širiti po vsem svetu, torej kar nekaj stoletij od tega. Kam pa pelje vse to?

Vtikavanje zahodnih držav v zadeve vsega sveta z Združenimi državami Amerike na čelu je sprožilo v zadnjih letih veliko reakcij, pred kratkim pa smo bili priča dejanju, ki ni samo največji atentat, ki ga je kdo kdaj udejanil na ameriških tleh, ampak je očitno izraz dejstva, da nekateri smatrajo, da je mera polna, da bodo sedaj dvignili svoj glas tisti, ki so na katerikoli način utrpeli ekonomsko, gospodarsko in kulturno kolonizacijo in pa tudi materialno škodo s strani Zahoda v raznih povojnih spopadih, naj si bo v obliki napadov Nata, stalne prisotnosti ameriških oporišč vse okoli po svetu itd. Kdor se je veter, žanje vihar, in kaj žanjemo sedaj, ko smo (neposredno vsi) vsadili seme globalizacije? Svetovni spopad? Vsi morajo sedaj zavzeti svoje stališče, ni mogoče ostati nevtralni, v tem trenutku. Ali si na strani ZDA ali pa proti. Upamo, da atentat ne bo prinesel tako hudih posledic, kot sicer kaže, saj so nas od otroštva učili, da konec koncev gradimo svet, ki temelji na enakosti, bratstvu, miru in ne na vojni, ki je po definiciji znak necivilnosti. In če rodi slaba zemlja slabe sadove, ali to pomeni, da je globalizacija necivilnost? Na to zadnje vprašanje, naj vsakdo da svoj odgovor.

Mitja Tretjak

(*"Ko pes ne maha več z repom", dalje s 1. strani*)

Tudi 11. septembra 2001 je veljal rek "nemogoče je mogoče". Izrek povprečnega Američana "Te stvari se pri nas ne dogajajo", se je pa le prevrgel v drugega manj nadutega, a ostrejšega: "To se pri nas ne bo več zgodilo". V naslednjih dneh se je začela vojna med Ameriko in (nam) neznanim teroristom. Atentat naj bi naročil vodja Mednarodne islamske fronte Bin Laden. Zelo enostavno in banalno je obtoževati fanatičnega duhovnega vodjo, ki ga mediji prikazujejo kot dvojnika Ernsta Stavra Blofelda ali pa Goldfingerja, člana tajne organizacije "Spectra", ki grozita človeštvu v Flemingovih romanih Jamesa Bonda. Američani so si tako našli pravega sovražnika, s katerim se bodo s skupnimi močmi spopadli v bližnji prihodnosti. Nihče točno ne ve, če je bil teroristični atentat napad na ZDA, na zahodni svet ali pa na civilizacijo v širšem pomenu besede. Slovenski filozof Slavoj Žižek je v Mladini pravilno poudaril, da sta stolpa WTC-ja bila središče virtualnega kapitalizma in finančnih spekulacij.

Čeprav mislim, da je bil to predvsem napad na ZDA, so po mojem delno krive za atentat tudi zahodne tajne službe, ki so mirno spale na žebliatih žimnicah in se ukvarjale predvsem s takozvanim "finančnim" vohunstvom. Ameriški vzpon "Nove ekonomije" je v zadnjih letih bil tako visok, da so k temu gotovo pripomogle tajne službe. Posledica takega lahkotnega odnosa do teroristov in jeder fundamentalizma je bila na žalost pokol na WTC-ju. Kako se bo zaključila šahovska partija med Bushom in Bin Ladnom nihče ne ve. Čeprav je prvi nedvomno najmočnejši, je že izgubil dve trdnjavi: tvega pa lahko veliko več. In mi z njim.

Rok Oppelt

Zgoraj, tragična smrt mladega demonstranta v Genovi (foto AP).

Desno, talibanski vodja Osama bin Laden, veliki sovražnik Amerike.

12. AVGUSTA 1998

Najprej v Credit Anstalt, potem pa, hajd, pogledat kaj ponuja opera, da bomo lahko šli na kako predstavo v tem tednu. Prideva tja in prebereva napis: *Staatsoper ist geschlossen bis zum 31. Avgust.*

Gut! Greva v Stephansdom. Kakšna gotska fascinantna veličast! Obema se zdijo gotske cerkve najlepše, zato kar uživava v temni notranjosti, ki poduhovlja Absolutnost, kateri je cerkev namenjena.

Stopiva nato v Stadtpark, kjer kolaširava na pankini in občudujeva race v mlaki. Nato obiščeva Karlskirche, baročno umetnino, ki v nasprotju z gotsko ne kaže Absolutnosti.

Končno smo šli domov, na lepo tuširanje. Razen Gregorja, ki umira in gre spat na kavč v kuhinjo, medtem ko jaz izberem drugo spalno pozicijo. Dam se ravno v prostor med vodom in omaro, tako da če kdo odpre vrata, mi odnese glavo, a je vsaj bolj udobno kot prej...

13. AVGUSTA 1998

Gruß Gott. Wie geht's dir?

Okej, to je bilo ravno, da dokažem, da ich beherrschte die deutsche Sprache.

Dunaj je nudil enkratno priložnost, da bi pokusili Sacher Torte. Šli smo v najbolj renomirani hotel, imenovan ravno Sacher, kjer je torta na vsakodnevem jedilniku in kjer so nas dodobra denarno oskubili. Tolažili smo se z dejstvom, da smo na Dunaju enkrat v življenju (za

naju z Gregorjem je to drugič, za Andraža četrtič...). Izvedeli smo tudi, - slišali v bistvu - da Italijani imenujejo to tipično dunajsko sladico s totalno drugačnim imenom: Začer torte.

14. AVGUSTA 1998

Danes zjutraj smo imeli različne probleme z zbujanjem, ker je Andraž nastavljal Tretji Reich ob 7h, ga ugasnil, ko je zapiskal in ob vstajanju smo

mislili, da je 7.10, v bistvu je bila pa ura osem...

V pol ure smo morali priti na drugo stran Dunaja, se prej umiti, obleči, se zbuditi, kar je najvažnejše, in biti pripravljeni na večurno

nemško razlago razstave 4 Millionen Jahre Mensch.

Prišli smo, skoraj točno, v ležerni polurni zamudi, a baje, da se tega ni nihče zavedel in tudi če bi se, bi ga verjetno ne bili razumeli...

Razstava je bila interaktivna, ni bilo vodičevih razlag, vse je bilo sicer nemško, toda prikazana je bila celotna zgodovina človeštva. Je bil tudi Otzi.

Šli smo nato na Bummel do Gloriette, na vrhu parka ob Schönbrunnu. Nemški oziroma avstrijski vrtovi se prikazujejo v vsej svoji prečiznosti.

Je 21.40 in smo komaj povečerjali (Pomidörchen mit Gurken und Petersilie), Andraž pa se je spravil k pomivanju posode. Opazil je, da nima praška in ga je šel prosjačit kako nadstropje više.

Pol ure od tega...

Sumim, da ga je kakšna ženska omamila in je takiru boton...

Zdaj se je Andraž vrnil in, kar sem prejle o njem napisal, je resnično.

Popoldne sem z njim preživel v mestu. Šla sva najprej v Sing Song, trgovino z zgoščenkami (bleah, Toporišič bi si lahko izmislil kak boljši izraz), a nisva našla nič novega, zato sva pot nadaljevala do

Hundertwassershausa, postmoderne zgradbe sodobnega arhitekta, ki je v istem stilu načrtoval tudi moderno galerijo. Hundertwasser razgrajuje kotno in pravokotno obliko ter se prepušča krožni in vijugasti. Ob tem prida žive barve in kako kič risbo, da se zdi stvar še bolj otroška in igračkasta.

Videla sva še Fabianijevo Uranio (ali je Plečnikova?) in šla v tipični avstrijski lokal, Mc Donalds, kjer sva naročila že tradicionalne čipse. Zatem sva vstopila na U4 in odjadrala do stavbe, kjer žgejo škovace, imenovane Fern Warm Wien. Tudi to stavbo je načrtoval naš Hundertwasser. Genialno je znal brezekspressivno in šund stavbo spremeniti v umetniško doživet in originalen arhitektonski koncept.

Sprehodila sva se po mrtvem in pustem industrijskem centru, kjer se ta stavba dviga. Ta del Dunaja nima nič z Dunajem, kakršen je na Stephansplatzu.

Na poti domov sva se na Andražovo prigo-varjanje ustavila na Strudlhofstiege, za kar sem mislil, da je kraj, kjer prodajajo pristne avstrijske štrudlje iz jabolk, a motil sem se. To je, po Andraževih besedah, "triumf Jugendstila".

Gre za stopnice ali štenge (Stiege), zgrajene po načelih Jugendstila ali Art Nouveau ali Secesije ali Fin de siecla, katerega največji predstavnik je bil Otto Wagner.

Postulat: Jugendstil se imenuje tudi Liberty.

David Bandelli, Peter Gus in Matjaž Klemše

V JUGENDSTILU (II. DEL)

ŠTOPARSKI VODNIK DO DUNAJA IN PO NJEM

Originalno posnemanje CD-ja skupine Green Day na dunajski podzemski železnici.

Poletje je že mimo in začenja se novo delovno leto tudi za vse skavtinje in skavte Slovenske zamejske skavtske organizacije, ki med drugim praznuje v tem obdobju 50-letnico svojega obstoja. S tem v zvezi, pa še o marsičem drugem, smo se pogovorili z deželjnima načelnikoma Martinom Sosičem in Eriko Černic.

Tudi letos je SZSO organizirala vrsto taborov za svoje člane. Bi nam lahko podala kratek obračun letošnjih taborov?

V poletnih mesecih so se odvijali tabori, primerni za vse starostne veje, od najmlajših do najstarejših članov. Vsega skupaj smo imeli 9 taborov s skupno 256 udeleženci.

Goriška pokrajina je letos priredila tri tabore, ki se jih je udeležilo skupno 109 članov. Roverji in popotnice (najstarejši člani) so se 8. julija s kolesi odpravili od Maribora preko Logarske doline in Koroške do Ljubljane in končno prispeli do Ilirske Bistrice, kjer so pomagali pri gradnji rimske Urbs, kamor so se od 16. do 28. julija vselili izvidniki in vodnice (srednja starostna skupina) ter se spremenili v Rimljane iz Avgustovega časa. Končno pa so se tudi najmlajši (volčiči in volkuljice) od 29. julija do 5. avgusta v družbi Asterixa mudili v Paljevu nad Plavami in z njim iskali sestavne dele čudežnega napoja.

Tržaški del organizacije pa je na šestih taborih imel skupno 147 članov. Člani noviciata 3. in 4. stega SZSO-TS so

se podali v Beneško Slovenijo in prehodili kar naporno gorsko pot do Matajurja. Izvidniki in vodnice so se vselili v Kazaško grapo (Bukovo pri Cerknem), kamor so se na isti prostor podali tudi volčiči in volkuljice. Skupina Kras'n klan se je odpeljala s kolesi z Opčin in se vselila v Kazaški grapi, kjer je opravila pravo služenje: pomagala je namreč, da je tabor volčičev in volkuljic odlično uspel. Na Bloški planoti (Lahovo nad Cerknico) pa smo letos imeli tabor 4. stega, kjer se je skupina IV utaborila in preživela tabor v bližini 4. krdeča najmlajših članov. Zadnji tabor pa je bil potovalni tabor Učn klana, ki je potekal po Bohinjskem gorovju in se zaključil na vseslovenskem taboru "Briga me!" pri Novem Mestu. Tu je preživelo skupno nad 300 klanovcev iz cele Slovenije.

Obračun poletnih taborov je vsekakor pozitiven. Programi so bili izpeljani, vodstva taborov so v glavnem dosegla zastavljene cilje in za ugoden potek je nedvomno pomagalo naklonjeno vreme, ki je spremljalo skoraj vse tabore.

Steg Trst 4 je podobno kot steg Trst 3 v lanskem poletju izpeljal tabor stega. Kaj pa vidva mislita o tej formuli, ki se počasi uvaja tudi v naši organizaciji?

Steg je vertikalna skupnost, ki deluje na točno določenem teritoriju in znotraj katere se člani zbirajo po skupinah, ki so primerne njihovi starosti.

Na podlagi starosti imajo namreč člani različne zahteve, če pa se le-te uspe uskladiti, ne da bi ena ali druga starostna veja nastradala, potem so skupne dejavnosti celega stega, in torej tudi tabor, dobrodošle.

"En kilometer peš se znučajo šulni..." (zgoraj).

Levo spodaj: goriški skavtski kolesarji.

Tabori so tudi višek skavtskega delovanja celega leta. To se prične septembra meseca in se zaključi ravno s poletnim taborom. Zamisel je prišla zaradi določenih potreb, ki jih je vodstvo stega zaznalo na začetku leta in zato je tudi prav, da se dejavnosti med letom prepletajo in dosežejo višek ravno na taboru. To pa ne izključuje sodelovanja z ostalimi enotami, ki skupno tvorijo celotno SZSO.

Letos praznuje skavtska organizacija 50-letnico svojega obstoja. Katere pobude ste že izvedli, katere pa še nameravate izvesti?

Slovenska zamejska skavtska organizacija praznuje 50 let delovanja, točneje obhajamo 50-letnico Slovenskih tržaških skavtov (Škedenj, leto 1951). Pobud je mnogo in se prepletajo tudi z 80-letnico skavtizma na Slovenskem. Ne smemo pa pozabiti, da praznujemo istočasno tudi 30-letnico neprekinjenega izhajanja našega glasila Jambor. Za vse to se moramo najprej zahvaliti vsem članom, voditeljem in seveda vsem staršem, ki so nam omogočili, da smo do sedaj "preživeli" in da smo še vedno aktivno prisotni na Goriškem in Tržaškem. Vsi smo svoj prosti čas žrtvovali ideji, ki nam jo je ustanovitelj skavtizma pustil v izročilu: "Pusti svet vsaj malo boljši od tistega, ki si ga dobil". Mislim, da je to skupni imenovalec in vezni element, ki je v petdesetih letih delovanja družil na stotine in stotine članov.

Glede pobud so v teku razstave po stegih, skupna slovesnost pa je bilo jurjevanje, ko smo 5. in 6. maja letos skupno praznovali tržaški in goriški del organizacije v Zgoniku. Prenočevalo je kar lepo število iz-

**SLOVENSKA
ZAMEJSKA
SKAVTSKA
ORGANIZACIJA**

vidnikov in vodnic. Na nedeljo pa so bile na programu poleg obljub novih članov tudi delavnice za vse člane in goste, starše in prijatelje. Sv. mašo je daroval msgr. Vončina, medtem ko je taborni ogenj zagorel pred 400-glavo množico. Gotovo bo taka pobuda pripomogla h krepitvi zavesti, da smo ena organizacija.

Razpisali ste tudi dva natečaja...

Tako je. Imeli smo natečaj za logos 50-letnice, ki se je že zaključil, tako da smo že na jurjevanju lahko oblekli majice z izbranim logosom. V teku je še literarni natečaj.

Skupina ljudi pa se ukvarja z zgodovino naše skavtske organizacije, o čemer bomo brali v posebni brošuri. Raziskave bodo sicer zajele ne le našo zgodovino, ampak tudi vseh 80 let slovenskega skavtskega gibanja na Slovenskem.

V pripravi je še okrogla miza, ki bo potekala v Gorici v petek, 19. oktobra, s pričetkom ob 20.00 uri. Pogovor bo obravnaval vlogo skavtstva danes. Gostili bomo strokovnjake z različnih področij, tako da bomo nedvomno slišali in seveda debatirali o vlogi, ki jo imamo pri vzgoji mladih iz različnih zornih kotov. Tako nam bodo bivši člani in tudi nečlani, ki so se uveljavili na področju, na katerem delujejo, podali pogled na organizacijo in njeno vlogo.

Glede ostalih dejavnosti pa so za prihodnje poletje (ko praznujemo 50. letnico prvega tabora) predvideni tabori s pobratenimi stegi ZSKSS primorske regije. Ožji odbor koroških skavtov, naše organizacije in pa bratov iz Slovenije pripravljata zaključno slovesnost, ki je v načrtu za konec avgusta 2002.

Kakšni so stiki z ostalimi skavtskimi organizacijami?

Stike gojimo predvsem z ZSKSS (Združenjem slovenskih katoliških skavtinj in skavtov) in z AGESCI (italijanskimi katoliškimi skavti). Z obema organizacijama smo podpisali sporazum, po katerem smo se obvezali, da bomo gojili stalne stike, kar predvideva v prvi vrsti informiranje, redno obiskovanje občnih zborov oz. generalnih svetov. Mi si kot manjša organizacija ne moremo privoščiti pogostih tabornih šol, kakor si jih lahko ZSKSS ali

AGESCI, zato sta nam obe združenji zagotovili, da se naši člani lahko udeležujejo njihovih tabornih šol, med drugim pa jim v tem smislu tudi mi lahko pri- skočimo kdaj pa kdaj na pomoč, tako da se kdo od naših voditeljev vključi v pripravo le-teh.

Obstajajo nadalje priložnosti, ki so že ustaljene, kakor npr. Betlehemska luč, kjer se Goričani v Gorici in Tržačani v Trstu srečamo z drugimi skavtskimi stvarnostmi, ki so v naših mestih (poleg Agesci tudi s Scout d'Europa, CNGEI in Amis). S taborniki Rodu modrega vala pa je sodelovanje omejeno na tržaški del SZSO, in to le priložnostno.

Glede sodelovanja z ZSKSS pa bi omenila še pobratenja stegov SZSO s stegi Primorske regije. Pobratenja so marsikje le "formalno" potrdila stike, ki so že prej obstajali in ki so bili pravzaprav nekaj naravnega, kakor se npr. dogaja med Gorico in Novo Gorico. Naj omenim tudi, da goriški steg SZSO "gosti" tudi nekatere člane ZSKSS iz novogoriškega okoliša: nekateri so pri nas na služenju, drugi pa so se odločili, da bodo člani našega klana. O tem smo se z novogoriškimi skavti seveda dogovorili.

Ali bi nam lahko na kratko obnovila vzgojno metodo v skavtski organizaciji in nam povedala, zakaj je ta v pomoč pri odraščanju?

Če bi na kratko želeli obnoviti vzgojno metodo skavtske organizacije, bi lahko to strnili v geslo naših treh vej, KAR NAJBOLJE - VEDNO PRIPRAVLJENI - SLUŽITI.

Skavtska metoda temelji na iskanju talentov, ki jih vsak ima, in seveda na tem, da te talente tudi uporabi. Po drugi strani gre tudi za to, da se vsakdo zaveda tudi lastnih šibkih točk in jih skuša odpraviti. Skupaj z voditelji si člani zastavijo cilje, ki jih skušajo doseči, lahko so to pleni pri najmlajših VV ali etape pri mladostnikih IV. Pomembno je, da človek napreduje, seveda je vse to predstavljeno na starostni veji primeren način. Pri VV se vse to dogaja znotraj igre, in sicer v čudovitem scenariju Kiplingove Knjige o džungli, kjer so voditelji Akela, Bagheera, Kača Kaa, Baloo. Na podlagi vloge, ki jo prevzamejo, predstavljajo voditelji značaj, fizične sposobnosti, ročne spretnosti, duhovnost... Z njihovo pomočjo skušajo torej volčiči in volkuljice napredovati. Pri IV se vse to dogaja v drugačnem okviru, in sicer znotraj pustolovščine, pri najstarejših RP pa gre za jasnejšo in zavestnejšo izbiro ter odločanje za služenje bližnjemu.

Po drugi strani pa ima skavtska organizacija tudi zelo pomembno nalogo, da otroku in mlademu omogoči stik z naravo, navsezadnje je višek delovanja prav tabor, kjer naši člani preživijo dva tedna v šotoru ali se odpravijo na pot peš ali s kolesi večino- ma po Sloveniji. Tak način preživljanja počitnic nava- ja mladega, da se odpove udobnostim domačega naslanjača in da skuša lepa doživetja deliti z drugimi, v težavah pa, da si poišče oporo v prijatelju.

Hvala za pogovor!

Jadranka Cergol

Tabor stega Trst 4 z vsemi tremi vejami: volčiči in veve- rice, izvidniki in vodnice ter roverji in popotnice.

Spodaj, goriški roverji in popotnice so pomagali pri gradnji "rimske Urbs".

Da, prav ste razumeli!
Vsak je lahko seksi!

Ne gre za kako nespodobno obnasanje, za kako nemoralno držo, za kako pretiravanje v zapeljevanju! Gre enostavno za to, da je nekdo prikupen!

"Ja, Luka je tako srčkan," mi je o nekem fantu, ki je norel zanj, pripovedovala Tina, "pa kaj, ko me ne vžge..."

kontrole in samoo-
brambe. Na primer? On opazi njo prav takrat, ko je morda popila pol kozarca piva preveč in se cel večer smeje kot

BITI SEKSI? DOVOLJ, DA SI TO ŽELIMO

Prikupno se je ob tem nasmehnila, kot bi bila v zadregi, in šla s prsti v dolge lesketajoče lase. Tina je prijetno osemnajstletno dekle, ki je očitno dobro razumela, kako upravljati s svojim sex-appealom. Ni kaka lepotica, vendar se fantje podijo okrog nje, kot čebele okrog opojnega cveta. Veliko njenih sovrstnic, ki so lepše od nje, nimajo takega uspeha in se sprašujejo, zakaj.

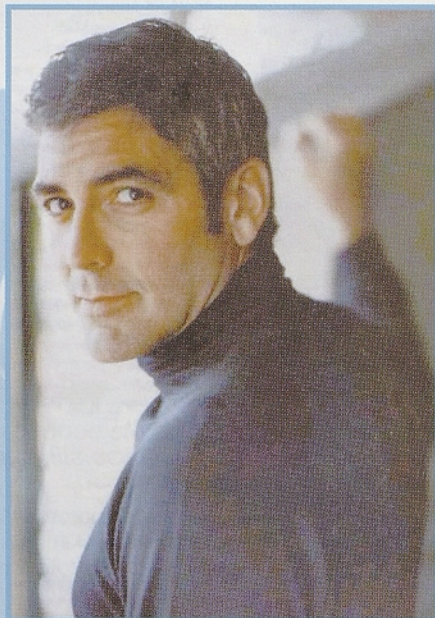
Biti seksi ni nujno povezano z lepoto. Biti seksi je najbolj naravna stvar na svetu. To zagotavlja nihče drug kot antropolog! Vsakdo lahko prej ali slej postane prikupen, seksi. Morda takrat, ko popustijo določeni mehanizmi avto-

razjoče, samo zato, ker je imela težak dan in so ji živci za hip popustili. Koliko krat sta fant in dekle dolga leta le prijatelja, potem pa razumeta, da sta si všeč ob dogodku, ki se zdi nepomemben, ki pa njo ali njega odkrije v čisto novi luči.

In kaj še pravijo antropologi? Da je prikupnost del instinkta, ki si ga človek vlačí skozi zgodovino in da izvira iz evulcijskega zakona, to je iz zakona o naravni selekciji. V moderni družbi se je to nekoliko zakompliciralo in zamaskiralo, vendar ostaja osnova sex apeala in zapeljivosti trdno zakoreninjena v našem instinktu. Če se vam bo torej, draga dekleta, kdaj zgodilo, da se boste zagledale v sliko Georgea Cloonyja, vedite, da je to zato, ker slutite, da bi on primerno branil teritorij vaše družine, da bi znal prinašati domov hrano in da bi z njim lahko spravili na svet kar nekaj zdravih in močnih otročičev (že slišim kak "magari!" odet v vzdihljaje!), kar bi omogočilo nadaljevanje in zdrav razvoj vrste.

kaka mala punčka. Ali pa se mu zazdi lepa in pristna kot še nikoli, ko se na njegovi rami

Važno je torej, da se zavedamo, da imamo prav vsi v našem genetskem kodeksu zapisano sporočilo o tem, kako biti prikupni. Treba se je le naučiti brati to sporočilo, ki se nam včasih zdi tako šifrirano, da ga ne znamo razvozlati.

O nekaterih trikih in nasvetih za to razvozlanje pa prihodnjič. Zaenkrat le zagotovilo, da boste do najboljših rezultatov prišli, če boste znali poiskati v sebi svoje darove, odlike in če se jih boste naučili primerno ovrednotiti.

Vso srečo pri tem prijetnem iskanju vam želi,

vaša Biba

Je sex-appeal res neodvisen od lepote?

Vsakdo lahko postane sexy in prikupen...

Mladinski organizaciji Mladi v odkrivanju skupnih poti in Slovenski kulturni klub sta tudi letos opravili svoje delo na področju mednarodnih izmenjav. Lan-sko poletje je namreč potekal prvi del poletne izmenjave med mladimi tržaškimi Slovenci MOSP-a in mladimi Frizijci, ki živijo na Nizozemskem in aktivno sodelujejo v organizaciji Frysk Ynternasjonaal Kontakt (FYK). Takrat na je obiskala skupina trinajstih Frizijcev in si pod našim vodstvom podrobno ogledala sedeže raznih kulturnih organizacij, medijev, občin in drugih institucij;

letos pa se je skupina devetih Slovencev podala na pot proti zahodni Friziji, da vrne Frizijcem obisk, predvsem pa spozna stvarnost, v kateri živijo. Izmenjava se je izkazala za zelo uspešno, kajti nudila nam je celo kopico koristnih informacij o frizijski manjšini, njihovih navadah, kulturi in jeziku.

Zahodna Frizija šteje približno 618.000 prebivalcev, ki so razdeljeni na 31 občin. Vsaka občina ima svojo lastno občinsko upravo in svoj občinski svet, čigar predstavnike volijo sami prebivalci. Razen teh 31 uprav ima Frizija tudi pokrajinsko upravo, ki ima svoj sedež v pokrajinski palači v frizijskem glavnem mestu Leeuwardenu. Ob obisku v vladni palači je

naša skupina slišala marsikatero zanimivost, kot na primer razlago posebne frizijske zastave, njihovega grba in njihove himne. Sedem rdečih listov, ki so na prvi pogled podobni sedmim srcem, je v resnici sedem rdečih listov lilije, njihovo ime pa je "Pompeblêdden". Na zastavi ležijo med štirimi modrimi trakovi, pričajo pa o sedmih morskih obalah, ob katerih so se nahajale samostojne province od Alkmaara do Wezera, ki so v

zgodnjem srednjem veku sestavljale zvezo proti Vikingom. Himna pa ima naslov "Stari Frizijci" in jo uporabljajo ob marsikaterem slavlju.

Poleg ogledov so bila seveda na programu tudi informativna srečanja. Tako so se predstavniki naše in frizijske manjšine 22. oktobra razgovarjali o skupnih problemih, s katerimi se manjšini spopadajo, o podobnostih in razlikah v ureditvi, delovanju, zaščiti in življenjskosti obeh. Ugotovili smo, da smo mi, Slovenci, bolj izpostavljeni asimilaciji, posebej v Trstu, mestu dveh različnih kultur, ki si pogosto prideta navzkriž. Frizijci pa nimajo problemov glede identitete, čeprav govorijo tudi holandsčino v šolah ali na delu.

Eden od najbolj pomembnih aspektov frizijske kulture je prav obstoj frizijsčine. Uradna uporaba tega jezika je za frizijsko manjšino izrednega pomena, ker je eden glavnih temeljev njihove narodne zavesti.

Frizijsčina je tako kot holandsčina, nemščina ali angleščina starodaven zahodno-germanski jezik, zato lahko opazimo tudi neko podobnost med temi jeziki.

Zgoraj: naši "izurjeni" jadranci do dokazali svoje sposobnosti tudi na nizozemskih kanalih.

Levo spodaj: mladi Slovenci in Frizijci ob kipu srednjeveškega frizijskega kralja.

(foto Erika Sancin)

Staro frizijsčino so govorili že vsaj od leta 1550 in jo uporabljali v politiki. Med 17. in 18. stol. je holandsčina močno vplivala nanjo, zato jo je izpodrinila na sodišču, v šolah in cerkvah. Frizijsčino so uporabljali le v pisni obliki. V 19. stoletju, ko so se Frizijci osamosvojili, je jezik spet oživel in imenovali so ga moderna frizijsčina. V 20. stol. je pridobila svoje mesto tudi v politiki in šolstvu. Zanimivo je, da več kot 90% prebivalcev Frizije razume frizijsčino, tri četrtine jo zan govoriti, 65% jo zna brati, in 17% pisati.

Za frizijsko manjšino predstavlja velik napredek to, da imajo od leta 1978 lastni radio in od leta 1994 tudi televizijo. Na srednjih in višjih šolah so dosegli, da imajo nekatere učne ure v frizijsčini, npr. literaturo ali glasbo, vendar pa se dialekti spreminjajo iz kraja v kraj. Vredno je še omeniti frizijsko Akademijo, ki deluje že od leta 1938.

Od leta 1997 je uradno ime Zahodne Frizije "Fryslân".

O Frizijcih lahko še povemo, da so aktivni športniki. Pogosto prirejajo kotlarske maratone, najbolj pa uživajo v jadrnanju. Šport, ki vzbuja med njimi največji fanatizem, pa je keats in lahko vam zagotovimo, da se ne boste kesali, če boste kdaj igrali to igro.

Erika Sancin

**MOSP
- FYK**

**MLADI ZAMEJCI
PRI FRIZIJCIH**

Letošnja Draga mladih je bila že enajsta po vrsti in je potekala na nekoliko drugačen način kot prejšnja leta. Letos smo se udeleženci iz različnih slovenskih pokrajin in zamejstva zbrali na različnih mestih.

Primorci in zamejci v Komnu, Ljubljana z okolico v Podpeči, Štajerska in Prekmurje pa v Beltincih. Poskus videokonference je spodletel oziroma ni uspel v celoti, ker nam je narava nekoliko ponagajala, tako da je videokonferenca potekala samo med Podpečjo in Beltinci.

Predavanja so bila zastavljena na naslednjih temah: v Komnu je bil govor o tem, na kakšen način mladi komunicirajo preko novih tipov medijev in preko zabave - ki pa večkrat pelje na stran pota. O odvisnosti od drog in alkohola je govorila mlada diplomirana psihologinja Roberta Sulini, ki je opravila raziskavo med zamejsko mladino o omenjeni temi. Prišla je do precej zaskrbljujočih rezultatov, saj mladi iz zamejstva pijejo (in pijančujejo) v veliko večji meri kot njihovi italijanski sovrstniki in mladina iz Slovenije. O komunikaciji preko interneta in mobilnih telefonov sta govorili mladi raziskovalki Breda Susič in Mateja Metlika. Prva je podala rezultate ankete o razširjenosti teh medijev med zamejsko mladino. Ugotovila je, da se mladi v zelo visokih odstotkih poslužujejo teh medijev, kar bi lahko tudi vplivalo na njihovo (zmanjšano) uporabo slovenskega jezika. Druga pa je govorila o tem, kako se razlikuje komunikacija, ko uporabljamo različna sredstva: internet na primer nudi anonimnost, zato je med mladimi zelo priljubljen, saj si vsakdo lahko zgradi novo, ori-

ginalno identiteto in jo celo večkrat menja. Vendar se na tak način pojavi problem pristnosti komunikacije in na tej osnovi zgrajenih medčloveških odnosov.

DRAGA MLADIH V NOvem TISOČLETJU

Naslednji dan, v soboto, smo se vsi udeleženci zbrali v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, kjer so bile na vrsti delavnice, med katerimi lahko omenim časnikarsko, gledališko, glasbeno, plesno in videodelavnico. Popoldan je bil namenjem spoznavni ali udeležbi na študijskih dnevih Draga 2001.

Po končani diskusiji so mladi, ki so sodelovali v prej omenjenih delavnicah, ki so jih vodili Klemen Mozetič, Leon Kuzma, Raffaella Petronio, Mira Fabjan, Nataša Medvedšek in Tadeja Tratnjek, predstavili musical, ki ga je režirala Nikla Panizon. Rdeča nit je bila osamljenost in utesnjenost človeka in medčloveški odnosi v današnji družbi. Predstavitvi so navdušeno prisostvovali tudi starejši udeleženci Drage.

V soboto, torej zadnji dan Drage mladih, pa je bila na vrsti okrogla miza na temo Govorica mladih danes, pri kateri so sodelovali Miran Košuta, profesor na univerzah v Trstu in Rimu, Igor Saksida, profesor na univerzi v Ljubljani, Gregor Batagelj, urednik Svobodne Slovenije v Buenos Airesu in pater Mirko Pelicon. V današnjem globaliziranem svetu bi lahko rekli, da se težišče literature (predvsem mladinske) preusmerja iz

podeželja v mesto. V zdomstvu se globalizacija kaže v tem, da na slovenske prireditve prihajajo tudi ljudje, ki slovensko več ne obvladajo, ampak se vseeno čutijo Slovence. V glavnem je prišla do izraza večja dinamičnost, odprtost mladih, kar lahko pomeni tudi odprtost celemu svetu in torej manjša zavzetost za nacionalne pa tudi

Letošnja Draga mladih se je za zamejce in Primorce odprla z okroglo mizo v Komnu (foto KROMA).

politične vrednote; po drugi strani pa v njih še vedno prevladuje kritičnost, volja po prenovitvi, obenem pa iskanje globljih vrednot, ki jih moderna družba, tudi t.i. "krščanska" dostikrat ne zna v zadovoljivi meri posredovati mladim.

Tako je potekala prva Draga mladih v tretjem tisočletju. Lahko bi rekli, da je uspela.

**Primož Šturman,
Breda Susič**

Pozorno mlado občinstvo med predavanjem (foto Maver).

